

SUSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 id. id.
Pagant per avui, una pesseta de rebuena

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
BARCELONA
CARRER DE FORTY, 2, 2A PERS.
TELÈFON
REDACCIÓ, 723 - IMPREMTA, 2.298

ANY X.-NUM. 3.028

BARCELONA, DIUMENGE 29 DE JUNY DE 1913

UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

Emissió de 6,000 Obligacions

Amb garantia hipotecària

Amortitzables, de 500 pessetes cada una, al 5 per 100 d'interès anual, lliure d'impostos

DE LA

Real Compañía de Canalización y Riegos del Ebro

Sindicat Agrícola

Societat constituïda en aquesta ciutat, amb un capital de 12.500.000 pessetes en accions completament lliures

Aquesta Societat ha acordat, segons escriptura pública otorgada davant del notari don Ramón Malla i Grané, en 25 de Juny de 1913, la creació de 10.000 obligacions de 500 pessetes una, a l'interès de 5 per 100 anual, lliures d'impostos i amortitzables en 50 anys, a partir de 1915.

El Sindicat de l'Associació de Banquers de Barcelona, després d'un detingut estudi del negoci ha adquirit en ferm les 6.000 obligacions que's posen en circulació i les ofereix a prorratge al públic en les següents condicions:

1. S'obrirà subscripció pública el dia 2 de Juliol, de 9 a 13 i de 15 a 18, en les oficines dels següents banquers:

Taberner, Carles Colrà i Manaut, S. C. -- Stat. A. Arnús-Gari.
Garriga Nogués Nebots, S. C. J. Marsans Rof i Fills
Tusquets i Cia. S. C. -- Jover i Cia. -- Fills de F. Més Sarred
Pere Mir Rosés i Cia. Jonell Rovira i Matas.
Parasols i Caralps.

2. Es procedirà al consegüent prorratge, despreciant les fraccions inferiors a mig títol.

3. El tipus d'emissió serà el de pessetes 480 per títol, que deurà fer-se efectives en la següent forma:

Pessetes 50 a l'acte de subscripció.

430 el dia 7 de Juliol pròxim, contra entrega dels títols definitius o carpes provisionals.

4. Aquestes títols devengaran interès de 5 per 100 anual, pagador per mitjà de cupons trimestrals, vençadors en primer d'Abril i primer d'Octubre de cada any, venent el primer cupó en primer d'Octubre de 1913.

5. El títol d'aquestes obligacions percebrà l'interès de les mateixes lliure de tot impost.

6. L'amortització tindrà lloc anualment per mitjà de subastes, a partir del mes de Desembre de 1915, o per mitjà de sorteig a la vegada, a voluntat de la Compañía.

7. La Real Compañía farà les gestions necessàries per a que aquests títols siguin admesos a la cotització oficial de la Borsa de Barcelona.

8. Als Corredors Reials de Comerç, Bancs i Banquers que intervinguin en la subscripció se'ls abonarà 1/8 per 100 de comissió sobre el valor nominal dels títols adjudicats.

Formen el Consell d'Administració de la Real Compañía de Canalización i Riegos de l'Ebre, els senyors següents:

President, D. JOSEPH ZULUETA GOMIS
Vicepresident, D. RODOLF JUNCADILLA

D. JULI BARBÉY
EXCM. SR. BARÓ DE BONET
D. EMILI MACIÀ
D. JOSEPH PEDRO MONÉS
D. FRANCISCO DE P. ROMANA
EXCM. SR. COMTE DE SERT
D. ISIDRE TABERNER
D. JOAN TUSQUETS I PALLÓS
D. LLUIS SENDRA I NEN

Gerent:
LLUIS SENDRA I NEN
Del Consell Directiu del Sindicat de l'Associació de Banquers de Barcelona

Secretari:
D. MANUEL MARIS ANGELÓN
Enginyer químic:
D. ALBERT AGUILAR I LÓPEZ

Casa ROSELL Comte de l'Assalt 22

Grans magatzems de Sastreia per a Senyora, Cavaller i nen
Les mes Altes Novitats

Immens i variat assortit en guardapols per a Senyora, Cavaller i Jove
Preus excepcionals

A MONTSERRAT EN AUTOMOBIL-JARDINERA

Comença la temporada el 11 de maig fins al 4 de Novembre. Sortin del Baixador a les 6.15 es troba a Montserrat l'auto per a Montserrat. Se despatxen bitllets Agència Igualada, Sant Pau, a Barcelona. Viatges extraordinaris: Viuda Bros. Telèfon 406, Esparraguera.

Dr. MARCH

ex-ajudant del Dr. Mouré de Burdeos. - Nas, coll i orelles. - Fontanella, 15, 1er, 1.ª. De 3 a 5.

Contra la guerra impopular

Lo que vol amagar-se

Quina finalitat tenen — se preguntaven aquests dies els curiosos — els combats que provoquen, segons el dir dels elements oficials, les tropes espanyoles? El general Luque, que tant parla, no ho ha dit encara concretament.
L'explicació de que se volia desfer les concentracions dels enemics era ben inuocent. Si s'impeixen que's moros se concentrin en un punt determinat, poden concentrar-se un poc més enllà, i és de creure que les columnes espanyoles no s'endinsaran indefinidament per a evitar les concentracions. D'altra part, les tropes no conserven les posicions que en aquella mena de combats ocupen. Essent així, com pot dir-se que s'impeixen

que's moros se concentrin en aquelles posicions? A l'abandonar-les els espanyols, poden totseguit tornar-se a ocupar els marrocs, rellintant-hi totes les concentracions i reconcentracions que's semblen bé.
Per tant, no pot creure's que sigui l'indit pel ministre de la Guerra l'objecte dels darrers sagnants combats. Quin és, doncs, l'objecte veritable? Ja sabem que no hi ha plan de campanya, plan general. Però quan se disposa una operació és de creure que, encara que sigui aïlladament, té un fi concret.

— Ont se troba més assortit i novetat en Barrets de palla per als meus nens

Casa Rodó
RAMBLA ESTUDIS, 6

Malgrat el zel del Govern en amagar-ho, se va saber la veritat de lo succeït en els darrers combats de Tetuán. Sembla que l'objecte dels mateixos era poder-se de la vall de Wad-Ras. I bé: els tres combats han estat, en aquest sentit, tres tentatives fracassades. Així ho diu el següent telegrama de Ceuta que publica un diari de Madrid:

«Ceuta, 26. — Aunq se trata de envolver con capciosas informaciones, es opinión general de los técnicos que, por ahora, no hay medios ni forma de que crucen nuestras fuerzas el desfiladero del «fondao» para dominar el valle de Wad-Ras sin experimentar un descalabro.

Se cree que el envío de nuevos refuerzos y ciertas modificaciones en el plan de campaña, obedecen a determinaciones sucesivas para la toma del «fondao».

En el último combate, que tantas bajas nos costó, no pudieron las tropas españolas desjar de moros las lomas de Benider, pues en ellas lucieron por la noche las consabidas hogueras del enemigo pidiendo refuerzos al interior.

Se comenta que al general Primo de Rivera le hayan ordenado permanecer con su columna en Tetuán.—C.

Comparant el contingut de l'anterior telegrama amb el text dels telegrams que facilita el ministeri de la Guerra, se veu fins ont arriba la veritat oficial. Certament s'ensimbeix en ofegar la veritat, però no pot privar que ne saltin algunes espurnes reveladores.

Els mitings

S'estan organitzant mitings contra la política africana a Vilasar de Dalt, a Manlleu i a Lleida.

Oportunament donarem detalls d'aquests i d'altres actes que's celebraran.

Avui, a la tarda, tindrà lloc l'anunciat miting d'Igualada.

Durant aquesta setmana se'n celebraran d'altres en diversos centres d'esquerra de Barcelona.

— Han sigut denunciats pel fiscal, els senyors De No, «Pierre» i Boix, per alguns dels conceptes que vertien en el miting celebrat ahir a l'ant en el Centre Socialista de Gracia.

Presos llibertats

El jutge especial que instrueix el sumari per les protestes populars contra la guerra, ha decretat la llibertat, baix fiança dels detinguts el dissabte passat a la sortida del miting de la Casa del Poble, Josep Aparicio, Joan Borrás i Miquel Rius.

La frèvola gasetilla

Cinematografia

Si no se li ha de tenir en compte, la dirà aquest frèvol gasetiller que és un bon devor del cine i que hi passa bones estones davant els panorames, les valls, els boscos, els mars, els drames i les comèdies que's succeeixen en la cortina blanca.

Però us ha d'afegir que està a punt de canviar d'opinió.

Entre les drames que acaben en doloroses agonies i les «corridos de toros», s'està fent malbé l'espectacle.

A un se li acudí preguntar: per quina heretgia s'han de presentar aquests interiors sense grandesa, aquestes tragèdies sentimentalment cursis i sense cap valor educatiu, havent-hi al món tantes coses belles, podent presentar aquesta meravellosa màquina de projeccions, que no pot presentar el teatre, que és tota l'accedentada Natura i a totes les creacions artístiques de l'humanitat?

No volem aspirar a tant com alguns foribonds educadors, que fins al cine voldrien fer pedagogia. Però tant mateix no fora massa demanar que al menys no's deprimís l'esperit amb melodrames inverosímils de misèria i crim o amb espectacles barbes d'indivilitat, quan hi han tant ennobilitors accions per a presentar i tant bells espectacles que ofereix als ulls de les multituds.

— Esperem que l'autoritat militar, com ja ha tingut de fer en altres ocasions, intervindrà per a posar correctiu a qui pugui creure que l'indivilitat és una patet per a ser descurat i trasllat. Si's les son com ens han denunciat i com hem comprovat nosaltres, s'imposa aquest correctiu. Esperem que així ho entendran els que ho deguin entendre.

Del nostre partit

Avui, a les cinc de la tarda, se reunirà en Junta general ordinària, la Joventut F. N. R. de Lleida.

Varies

Dijous de la setmana entrant, donarà una conferència política en el «Centre de Unió Republicana Graciense», el diputat provincial senyor Borja Ruiz.

— Sobre'l tema: «Suposada democràtzació de la monarquia», ha donat una conferència en el Centre Radical de Gracia, el diputat a Corts, don Emilià Iglesias.

L'orador fou molt aplaudit per la nombrosa concurrencia que hi assistí.

— Avui, se'n torna a Madrid, el senyor Ossorio Gallardo.

— El dia 6 del mes pròxim, els regionalistes celebraran una altra «diada» a Falset.

— Els «jóvenes liberales» han donat un miting a la Barceloneta. Entre altres coses, va dir-se que s'ha d'anar a la creació del partit liberal obrer (?) i s'acabà l'acte amb visques al rei.

— El Jurat calificador de l'Exhibició, ha emés el següent veredict:

Diploma d'Honor a don Joan Giralt i Laporta, Dr. Pagés i Maruny, don Ramon de Sagarra, senyor Ordinas i a la casa Reimer, Geber i Schall representada per en Robert Weissinger.

Diploma de Mèrit a don Josep Felp i Plana, Raimond Colomer, Ramon Munbrú, Dr. Torres i Carreras, Dr. Vilas i a les cases Clauselles (Valls Jordana i Companyia), Tontí, Matamala, Codomín Garriga i a les agències de Sant Hilari i Vichy Català.

CASA MARTÍ
REGALS: Joieria, Plateria, Relotgeria Objectes d'art, Miquines fotogràfiques, porcelanes, mobles, etc., etc., a preus sens competència i de veritable ocasió. Estalvia temps i diner tota persona que faci operacions en la mateixa. — Unica a Baraa. St. Pau 28

De Política

Notes i comentaris

Joventut F. N. R. de Barcelona

Abans d'ahir, a la nit, es reuní en el C. N. R. del carrer de Pelai, l'anunciada Assemblea general de socis de la Joventut F. N. R.

Després d'haver-se aprovat l'acta de la reunió anterior i l'estat de comptes que es ben satisfactori, se procedí a l'elecció dels individus que han d'ocupar les vacants per renúncia dels senyors Nin, Canals, Ors i Coriadelles, quedant elegits per unanimitat els senyors Pere B. Tarragó, Enric Casanellas, Rafael Gispert i Joan Calix.

A petició d'alguns senyors socis quedà ben aclarit que la Joventut no ha delegat ni delegaria a ningú per a parlar en mitings contra la guerra del Marroc, i que si algun senyor soci ho ha fet junt amb els radicals i socialistes, ha estat fet únicament com a particular.

Amb tot la Joventut que abans que ningú inicià la campanya contra la guerra i que per circumstàncies conegudes públicament no pogué realitzar el miting monstre que inicià; acordà agrair, però no acceptar, l'ofertament que de la Casa del Poble, han fet els radicals, per a celebrar-hi el miting indicat, i realitzar una activa campanya de mitings en els districtes de Barcelona i Catalunya, a la qual procedirà la publicació d'un manifest que's repartirà arreu de Catalunya.

Després d'aprovar-se altres assumptes generals, l'assemblea dona un expressiu vot de gràcies als senyors que han deixat de formar part de la directiva, i s'ajuda la reunió en mig del major entusiasme.

Seguidament es reuní el Consell Directiu amb els senyors novament elegits, quedant constituït en la següent forma:

President, don Josep Maria Mallfré; vice-president, don Xavier Gambús; secretari, don Josep Cuadras; vice-secretari, don Rafael Gispert; tresorer, don Joan Calix; comptador, don Enric Casanellas; bibliotecari, Josep Maria Pi i Sunyer; vocals, Enric Vila, R. Noguera i Comet, Pere B. Tarragó i Anton Juaudó.

Un incident

Ahí estiguérem a la nostra redacció uns joves que vingueren a protestar d'un fet que's desenvolupà a la porta d'una casa de la Rambla.

Sembla que passés per davant de l'esmentat establiment una noia, que poceficament transvàia. Uns senyors, amb uniforme militar que seien a la porta, es permeteren dir-li quatre coses més o menys galants i no contents amb això la rubaren amb un sí.

Un ciutadà hi intervingué reprochant la gràcia dels senyors de l'uniforme, un dels quals al respondre i en el calor de la disputa, es diu que deixà escapar uns paraules grogues contra'ls catalans.

Amb molta dignitat, i disposat a dur les coses fins ont fos precis, l'al·ludit patí a respondre i en el calor de la disputa, es diu que deixà escapar uns paraules grogues contra'ls catalans.

El fet no transcendí, gràcies a que es fou un grup i els atrevits portadors de la tranquil·litat ciutadana quedaren en un gros ridícul, però amb tot, no s'escaparen d'una fenomenal xulada, que després els propià'l públic.

Esperem que l'autoritat militar, com ja ha tingut de fer en altres ocasions, intervindrà per a posar correctiu a qui pugui creure que l'indivilitat és una patet per a ser descurat i trasllat. Si's les son com ens han denunciat i com hem comprovat nosaltres, s'imposa aquest correctiu. Esperem que així ho entendran els que ho deguin entendre.

Del nostre partit

Avui, a les cinc de la tarda, se reunirà en Junta general ordinària, la Joventut F. N. R. de Lleida.

Varies

Dijous de la setmana entrant, donarà una conferència política en el «Centre de Unió Republicana Graciense», el diputat provincial senyor Borja Ruiz.

— Sobre'l tema: «Suposada democràtzació de la monarquia», ha donat una conferència en el Centre Radical de Gracia, el diputat a Corts, don Emilià Iglesias.

L'orador fou molt aplaudit per la nombrosa concurrencia que hi assistí.

— Avui, se'n torna a Madrid, el senyor Ossorio Gallardo.

— El dia 6 del mes pròxim, els regionalistes celebraran una altra «diada» a Falset.

— Els «jóvenes liberales» han donat un miting a la Barceloneta. Entre altres coses, va dir-se que s'ha d'anar a la creació del partit liberal obrer (?) i s'acabà l'acte amb visques al rei.

— El Jurat calificador de l'Exhibició, ha emés el següent veredict:

Diploma d'Honor a don Joan Giralt i Laporta, Dr. Pagés i Maruny, don Ramon de Sagarra, senyor Ordinas i a la casa Reimer, Geber i Schall representada per en Robert Weissinger.

Diploma de Mèrit a don Josep Felp i Plana, Raimond Colomer, Ramon Munbrú, Dr. Torres i Carreras, Dr. Vilas i a les cases Clauselles (Valls Jordana i Companyia), Tontí, Matamala, Codomín Garriga i a les agències de Sant Hilari i Vichy Català.

— El Jurat calificador de l'Exhibició, ha emés el següent veredict:

Diploma d'Honor a don Joan Giralt i Laporta, Dr. Pagés i Maruny, don Ramon de Sagarra, senyor Ordinas i a la casa Reimer, Geber i Schall representada per en Robert Weissinger.

Diploma de Mèrit a don Josep Felp i Plana, Raimond Colomer, Ramon Munbrú, Dr. Torres i Carreras, Dr. Vilas i a les cases Clauselles (Valls Jordana i Companyia), Tontí, Matamala, Codomín Garriga i a les agències de Sant Hilari i Vichy Català.

— El Jurat calificador de l'Exhibició, ha emés el següent veredict:

Diploma d'Honor a don Joan Giralt i Laporta, Dr. Pagés i Maruny, don Ramon de Sagarra, senyor Ordinas i a la casa Reimer, Geber i Schall representada per en Robert Weissinger.

Diploma de Mèrit a don Josep Felp i Plana, Raimond Colomer, Ramon Munbrú, Dr. Torres i Carreras, Dr. Vilas i a les cases Clauselles (Valls Jordana i Companyia), Tontí, Matamala, Codomín Garriga i a les agències de Sant Hilari i Vichy Català.

— El Jurat calificador de l'Exhibició, ha emés el següent veredict:

Diploma d'Honor a don Joan Giralt i Laporta, Dr. Pagés i Maruny, don Ramon de Sagarra, senyor Ordinas i a la casa Reimer, Geber i Schall representada per en Robert Weissinger.

menys que lo que aquell destina per a les de Madrid; que la Diputació hi contribueixi amb el 50 per 100 de lo que concedeixi l'Estat i que aquest acord se comunicu a la Comissió d'Henda als efectes d'incloure la quantitat necessària en el pròxim pressupost.

El senyor Marfà parla per a defensar la presa en consideració de la proposició. Abans, novament dedica calurosos elogis a les susdites Escoles, contestant als discursos del senyor Puig i Cadafalch en les darreres sessions, sobre lo de la Comissió d'Investigació Pedagògica.

El senyor Puig i Cadafalch, en nom de la Comissió d'Instrucció Pública, diu que aquesta estudiarà amb complacència la proposició del senyor Marfà i fins potser la resoldrà favorablement, car és molt just lo que's proposa demanar de l'Estat, ja que aquest no contribueix més que nominalment al sosteniment de les esmentades Escoles.

Se pren en consideració la proposició del senyor Marfà i passa a la Comissió corresponent.

Se presenta una altra proposició demanant una gratificació extraordinària consistent en una mesada per als empleats en les oficines de la Comissió mixta de Recrutament que amb l'aplicació de la nova llei del servei militar han tingut una feina feixuga, sense augmentar-se'l personal. Firmen la proposició els senyors Valentí, Ràfols, Roma, Prat i altres.

El senyor Valentí la defensa i es pren en consideració.

El senyor Prat contesta a una pregunta formulada en anterior sessió pel senyor Bartrina, referent al destí donat a una quantitat concedida per l'Estat per a socórrer als naufragats del 31 de gener de 1911. El senyor Prat informa detalladament al senyor Bartrina i al Cos Provincial de l'estat de l'assumpte. Immediatament s'entra a la

Ordre del dia

Se retira un dictamen denegant una subvenció a la Societat «Los Exploradores Barceloneses» (boy'sscouts) per a compra de material de campament. El senyor Ullé defensa la subvenció i la Societat dita.

Se dona compte després d'un llarg dictamen referent a pendre acords per a depurar els padrons de veïns dels Municipis. El dictamen proposa l'intervenció de la Diputació en la formació de dits padrons, acudint a l'efecte en petició al governador, per a que aquest communi als pobles a complir la llei. El senyor Bartrina hi presenta una esmena dient que la qüestió està ja perfectament regulada per la llei, la qual estableix els organismes i el procediment corresponents, per lo qual la susdita intervenció no és apropiada.

El senyor Bartrina defensa amb un llarg discurs la seva esmena, calificant d'indit el dictamen.

El senyor Verdaguier li contesta replicant un xic molest, a les censures del senyor Bartrina. En certs moments se promouen diàlegs molt vius entre'ls dos diputats, que obliguen a l'intervenció de la Presidència. El senyor Verdaguier acusa al diputat conservador de tenir interès electoral en que'ls padrons de veïns dels municipis no siguin perfectes, i així fa picar al senyor Bartrina, que contesta al senyor Verdaguier que també li podria dir coses d'altres.

Hi intervé el senyor Guerra fent l'historia del dictamen i dient-li al senyor Bartrina que si el combat és perquè veu perillar el seu càrrec d'Arenys. Proposa el senyor Guerra que la Diputació en lloc de dirigir-se al governador ho faci directament al ministre. Afegeix que la llei ja facultava a la Comissió Provincial per a designar un dels seus vocals per a inspeccionar aquells pobles sobre els quals s'hagin rebut denúncies referents a l'empadronament i castigar les infraccions, i per lo tant proposa el diputat radical que's retiri el dictamen de la Comissió de Governació i que s'utilitzi l'altre medi indicat per a perfeccionar els padrons de veïns de l'Ajuntament.

El senyor Sala, diputat per Sabadell, hi intervé també per a explicar alguns detalls relacionats amb dita població.

El senyor Borja hi diu també la seva, arremetent de ferm contra el senyor Bartrina.

El senyor Queralt parla també de alguns casos referents al seu districte i per a explicar el seu vot a favor del dictamen.

En aquest moment (a un quart de set) el senyor Prat de la Riba diu, sospent la discussió, que's podria discutir un dictamen proposant el nomenament d'alguns diputats per a formar part del Comitè Executiu de la Primera Exposició Internacional d'Indústries Elèctriques, qual Comitè s'ha de reunir a dos quarts de set a l'Ajuntament. El senyor Prat proposa que s'aprovi immediatament l'esmentat dictamen que, segons diu el senyor Durán i Venosa, és adherint-se a l'esmentada proposició i designant als senyors Ullé, Sala, Forcada, Pericas, Abadal, Marfà i Alegre per a representar la Diputació, a fi i efecte de que dits senyors puguin assistir a l'esmentada reunió.

Per unanimitat s'acorda de conformitat amb lo dit per la Presidència.

Se renúcia l'anterior discussió, rectificant també amb extensió el senyor Bartrina.

Se dona compte després d'una nova esmena del senyor Marfà, en vista de lo qual se reuneix la Comissió de Governació, per a veure si troba un acord entre tots.

Mentres tant continúa l'ordre del dia, aprovant-se alguns dictaments d'escassa importància la majoria de la Comissió de Foment. Unicament mereix esmentar-se un declarant d'interès general el projectat port de refugi a Arenys de Mar.

D'Instrucció s'aproven també uns quants dictaments concedint llibres a societats.

De Governació en queden alguns sobre la taula. Els demés aprovats són de mer tràmit.

De Beneficència se n'aproven tres, i d'Henda queden tots (dos) sobre la taula. Un d'ells és el pressupost extraordinari de la Diputació per a 1913.

La Comissió de Governació, per boca de son president senyor Verdaguier i Calix, diu, referent a lo dels padrons de veïns que s'ha acordat, amb els esmentats, que primer se dirigirà la Diputació als pobles, començant-los a complir la llei i avisant-los que si no compleixen adoptaran totes aquelles sancions que la llei li facultava.

S'aprova per unanimitat el dictamen i s'ajuda la sessió a les set.

La pròxima sessió, que serà la darrera del període, tindrà lloc el dimarts vinent dia 2.

De Teatre Català

Avui al vespre, tindrà lloc a Canet de Mar, amb motiu de celebrar la festa major, una extraordinària representació en català de l'hermós drama den Daudet, «L'Arlésiana», amb il·lustracions musicals del mestre Bizet.

Els nostres amics en J. Pous Pagés i en Carles Capdevila tradueixen al català l'hermosa comèdia «Denise», de l'Alexandre Dumas (fill).

L'eminent primera actriu donya Emília Baró, està estudiant, per a enriquir el seu extens repertori, el drama alemany, traduït al català, «Magda».

El jove escriptor A. Diví Pafella ha publicat una comèdia lírica, en un acte, «Cançons de Primavera», qual obra, per tractar-se d'un autor novell, reuneix condicions molt estimables, sobre tot en lo referent al diàleg, d'una puresa de llèxic i d'una frescor dignes d'elogi.

L'hermosa primera actriu senyoreta Elvira Fremont, segueix millorant de la llarga malaltia que durant molts dies l'ha tinguda allunyada de l'escena.

El dia 6 del mes entrant l'Ateneu Igualadí de la Classe Obrera, d'Igualada, donarà dues representacions extraordinàries, una a la tarda i altra a la vetlla, les quals se comptaran de les obres «Els Vells» i «Foc Nou», originals de l'Ignasi Iglesias, a qui van dedicades.

Dr. Serrallach VIES URINÀRIES I RENOVI 22 a 7 6 a 7. Pelai, 40. Consulta econòmica, de 7 a 9, Jovellinos, n.º 9.

PUBLICACIONS

«Mercurio». — El número 176 (edició ilustrada) inserta el següent sumari: «La emigración de España en 1912»; per Frederic Rahola; «Comentarios de un verso famoso»; per Frederic Rahola; Actualitats, Crònica Espanyola, per Baldomer Argente.

«El Teatre Català». — Interessantíssim en tots conceptes resulta de darrer nombre de la magnífica revista «El Teatre Català». En la Crònica, es parla de la subvenció per a teatre català otorgada per l'Ajuntament; en els actors catalans a Madrid, s'hi publica un article den Puck sobre en Ramon Gariell i entre'l

Plana literaria i artística

El profeta Clavé

Encara ningú ha escrit el llibre del nostre profeta: el seu evangeli està per fer. No més ne tenim d'algunes estampes tallades per homes que no l'han vist. Costa molt de veure un profeta. I potser lo que'n priva més el coneixement és l'haver-lo trobat atormentant-se entre les coses petites de la vida.

Moltes vegades, pensant-hi, he tingut un remordiment, una anyorança íntima de no haver conegut a en Clavé. Quan seré vell, m'agradaria poder contar an els joves: «Jo l'he sentit parlar, encara em recordo de la seva veu; jo l'he vist caminar, i encara em sembla que veig les gambades que feia; jo he vist els seus gestos, els seus braços d'aquells braços orfeonics que dimitzaven les multituds.»

Però penso després: millor que no l'hagis conegut: així el veuràs més bé, mirant cap a dins, despertant el Clavé que tens a dins de l'ànima. El teu Clavé: tots els catalans en tenim un, i està fet de tot lo bon i gran que hi ha en nosaltres. I aquest és el veritable i aquest és l'etern; aquest és el que viu enclos entre els records dels que varen veure la seva encarnació. Quan tots aquests que'l coneixien siguin morts, Catalunya tornarà pel seu fill, i el nostre Clavé serà redimit per la llegenda.

N'hi ha que diuen de tirar-la a terra, de borrallons blanquissims coronats, ont l'ànima senzilla que esdevina se revela algun cop quasi divina—ment en un raig; i ta caient mirada; ont l'ha a voltes, amb tot, una centella; i quí sab si esclafaria encara un plant santós, i dels fons de l'esperit si brollaria encara, antic i sant, algun afecte, fent-me ton vell cant retornant l'ignocència del petit noirot ros;—i ben lluny lo que'm flagella!

I, en la sang, de ta llet sentí-me corre la frescor, que ha perdut!—Una naixença nova, en candor de neu que ningu esborra, i, en la sang, de ta llet sentí-me corre la frescor tota, i la benevolença del cel;—i lluny lo horrible que'm flagella!

Les nostres muntanyes i el nostre mar se reflectien en ell: en el seu esperit tota la nostra terra se fonia en cançons. Un músic! Encara n'hi haurà que buscaran tecnicisme en les seves obres. Jo el veig forjant a cops de maillet el ferro verge, a la mateixa enclusa de la vida. La seva grapa era massa dura per a poder palpar les pedretes. Sabeu lo que és en Clavé? És la frescor canyó d'una raça que's deixona, després d'una sòn de quatre centúries.

Mireu-lo amb els braços oberts al mig de la multitud que canta inspirada per ell. D'un cap a l'altre de la terra catalana el profeta s'emporta les masses darrera seu. La seva testa resplandeix. Les prediques que fa desvetllen quicòm de gran en l'ànima dels homes. Aixequen-vos, que passa la vida entre mig d'un troplel de melodies fonament populars. I ho són, no perquè les hagi apreses del poble, sinó perquè ell les fa, i ell és tant gran com el poble que ha fet les altres.

N'hi haurà que's diran: en Clavé feia això, deia això altre. I hem d'acostumar-nos a pensar que en Clavé no més era el mateix quan cantava. Tot lo demés és la carn pecadora que li envoltava l'esperit, l'ombra fugitiva que mig-amaga la eterna realitat.

Lo més gran que trobo en aquest home, lo que me'l fa veure com un profeta, és l'obra social que va cumplir. Sortit del no-res, s'aixeca pel efat bíblic de la seva força i comença el treball. Penseu-hi bé en la feina d'aquest heròic treballador. El seu instint és pràctic, tant fonament pràctic com la vida. Per a la seva obra no troba patró en lloc. Més s'havia pensat una cosa com aquesta. I amb un cop de geni en va tenir prou per a trobar la forma de l'empresa. Senzilla i forta és l'obra començada: en sortint de les seves mans groixudes, és l'escalador d'una cosa que durarà molt temps. Ella mateixa es purifica i s'aixamplara.

Deixeu-me pensar en l'alegria barbre que va arribar-li l'ànima quan les seves legions van començar a cantar. Una alegria forta i sana de veure que allò, que aquella cosa anava bé. D'aquestes rialles ha sortit la raça eternitzada en cançons. I un cop feta l'obra, se posa a forjar amb ella l'ànima del poble. De la primera piràmide ja l'ha feta de nou; de la segona, piràmide ja l'ha escalabornada. I, després, obris els braços i canta perquè la pols xin les cançons.

N'hi ha que cerquen l'obra social d'un home en les idees que ha portat, i n'hi ha que no més veuen l'obra que ha fet servir. No miren que pot haver canviat l'ànima mateixa, sense engendrar-hi idees. I aquell gran cantador de la Natura ens ha purificat sense donar-nos l'evangeli de la nostra redempció. D'aleshores ençà el poble té una lleugeresa, una claretat d'ànima que no tenia abans. I l'eina potser s'ha revelat mentrestant: quí sab si l'ha malmetida la pobra gent que l'ha usada.

L'art també redimeix: l'home que pot sentir-lo fonament és bo i és noble i sent les revoltes més sanes i és més home. I potser no hi ha hagut cap artista que hagi arrelat tant fondo en l'ànima dels seus. Diuen, per a fer-li mal, que'l poble català, d'encà que canta, no's revolta. Mentida! No més s'ha apartat de la revolució espanyola. I cotn volieu que no ho fés d'esprés de trobat-se, cantant, l'ànima proplea?

Les tristesses de l'hèroe català són les mateixes que avui plora Catalunya. La carn el va enganyar: lo que's veu amb els ulls, va temptar-li l'ànima. I el seu instint heròic li deixava una engunia aspra cada cop que cantava glories forasteres. Ell, que era tant bo, tant alegre, tant ingenuament sant, se tornava de sobte trist. Què volia més ràpid que en Clavé fent l'el governador? Les seves fites, les cançons catalanes, ploraven a dins de la seva ànima, de veure'l tant trist.

A fora aquest Clavé; volem el nostre.

Canta profeta! Canta la cançó alegre de la joventut de Catalunya! Tot caminant cap a la nostra llibertat, resarem les teves oracions de maig i cantarem la teva salutació a les albes del dia. Companys de caminada, agenollem-nos.

I, després de fer oració an el que va encarnar totes les nostres virtuts i els nostres viciis, aixequem-nos altre cop i marxem cap a la descoberta dels profetes que han de venir.

PERE COROMINAS.

A la dida

De Gabriel D'Annunzio

Celada cap la vella cristiana sobre els albes dels homes, però pura. —Oh tu, que, dintre ta maió llunyana, amb mà fàmera vas filant la llana del teu remat el temps que l'oli dura! en el llum, i en el foc l'última estelja;

dona de qui vequí la meua vida primera, a qu'il meu sòn va confiar-se primer: si de ta boca, ja pensada, tornés a oir aquell cant; si altre cop, dida en els dits teus veges, blanc, apimant-se el fil, i el fus baixant, fent penjar-la;

i l'arrugada cara, que s'inclina de borrellons blanquissims coronada; ont l'ànima senzilla que esdevina se revela algun cop quasi divina—ment en un raig; i ta caient mirada; ont l'ha a voltes, amb tot, una centella;

i quí sab si esclafaria encara un plant santós, i dels fons de l'esperit si brollaria encara, antic i sant, algun afecte, fent-me ton vell cant retornant l'ignocència del petit noirot ros;—i ben lluny lo que'm flagella!

I, en la sang, de ta llet sentí-me corre la frescor, que ha perdut!—Una naixença nova, en candor de neu que ningu esborra, i, en la sang, de ta llet sentí-me corre la frescor tota, i la benevolença del cel;—i lluny lo horrible que'm flagella!

l'any, sempre lluny de l'ànima renada i del candor del naixer circumfosa! Una immensa puresa immaculada, una forma d'amor mai somnada, i l'imatge per tot, vaga, confosa, d'un Bé Suprem, que guí com estrella!

Mes tu, que, dintre ta maió llunyana, torces el fus, no sabs ma desventura. Amb mà fàmera vas filant la llana del teu remat; ni sabs la meua vana tristesa en aquesta nit tant blava i pura. Torces el fus, i al foc brilla una estelja!

I files, files mentres l'oli dura, oh dida; i morta penja la mamella.

Traducció d'E. Guanyabens.

L'himne dels esclaus

Les portes de l'immens círcol s'havien obertes de poc. Els evontoriums abocaven en les grades la multitud del apenem et circens, multitud embrutida i idiota que sols se movia a l'impuls de les sagants lluites.

S'havia pregonat que serien donats a les feres nombrosos esclaus, presoners de una rebel·lió ofegada amb sang, i la multitud que omplia graderies i tribunes—apopulatio i tribuns, patricis i vestals—esperava l'arribada del «César» per a que començés el barbre espectacle.

Un remoreig aixordador de milers de veus, feia semblar l'espai de l'amfiteatre el punt concèntric d'una tempesta menaçant esclatar. L'alenada que s'enlairaava a l'immens «velarium» que guardava dels xardorosos raigs del sol canicular a l'impacient apopulatio. Un silenci de mort substituïa a l'aixordador remoreig: el «César» havia aparegut en la tribuna imperial i prompte començaria la gesta. I així era.

No tardaren en sortir a la sorra les obligades tandes de gladiadors; uns, obligats a matar i a morir per sos amos; altres, per ofici o inconscient presumpció. Malgrat les valentes escames i els destres coips que's lluitadors demostraven llur bravesa i la destresa del seu braç, el poble reís començant a murmurar sordament; ell esperava, volia, quelcom d'esgarriat, que's vibrar les fibres totes del seu cor; volia recrear sos ulls, sos estragats instints, amb la contemplació d'entranyes arrossegades per l'arena, i de homes morint destruïts pels ungüols de les feres en la flor de la vida.

Altra vegada se feu el silenci al veure que les oves de les feres obrien ses portes, i per elles sortien afaiades per bestiaris cuberts d'açer, i armats de llargs ferros rucnts, leons de l'«Atlas», elefants de l'«Egíptus», óssos, tigres, etc., etc.

Profon era el silenci, quan d'un plegat s'oïren en les oves a ont estaven tancats els esclaus, rítmics cants, les estrofes ompliren de temor a «patricis» i tribuns, a l'ésser contestades fora del círcol per altres cants semblants. A l'ensens, succeïa una cosa estranya, extraordinària: de les oves, els esclaus sortiren armats de ferros rucnts, iguals als dels bestiaris, i s'obriren totes les portes de l'arena i per elles fugien, acorralades pels esclaus, les feres que abans havien d'ésser el nombre més gran de la festa. Seguí això, una gran cridoria, i prompte se pogué veure que'l círcol cremava per molts punts a la vegada. Un esclai de terror paralitzà per un moment als espectadors, però prompte l'esperit de conservació donà als més covards, que volguent fugir s'atropellaven i queren en les flames r'bé en les urpes de les feres. Els que podien escapar de tan gran catàstrofe restaven aclaparats, veient com els «elegantiss» morien

i reculaven a l'empenta irresistible dels esclaus sublevats, que combatien cantant son cant de guerra.

Vengudes les «elegions», no hi hagué tre que deturés els que hores abans estaven destinats a servir de carn de fera. Com si fossin els venjadors de les passades generacions de germans en esclavatge que havien viscut morint i mort sofrint convertint la ciutat en un munt de runes i sortiren donant al vent son cant de guerra.

A cada comarca, a cada ciutat, a cada vila, la corrent creixia, creixia; i foren al primer dia trenta mil a l'endemà ja eren cents milers, després un mil·lío, dos; després multitud inmensa que sols deixava darrera seu llàgrimes i dol, runes i cendres, quietut de mort, rabia impotenta.

A ont anaven? Mai ho varen dir; sols contestaven: allà! allà! a la terra verge, i després desapareixeren cantant, cantant sempre, fins que la última cohòr travessà les fronteres.

El «César» cridà a son palau als homes més eminents en la guerra, les ciències, les arts, l'oratoria, estadistes i sacerdots i els parlà així:

«Una rebel·lió, ha causat la ruina de la nació. Els guerrers han sigut vençuts, els sacerdots escamits, els monuments enrunats, les lleis trepitjades, la propietat destruïda; tot és mort i desolació, és necessari reconstruir, com? vosaltres direu.

Uns digueren que sols la guerra era el únic camí, altres la ciència, les arts, la propaganda, la diplomàcia, la religió, i sols un fou partidari del treball. Poc mancà perquè no'l matessin; més ell, pié de fe, els parlà sincerament, dient-los: «Com fareu la guerra si vos falten armes, i quí les forgi? Com construïreu sense artífices i sense quí arrenqui el bloc de les entranyes de la terra? Ni les ciències, ni les belles arts, ni els estadistes, ni els sacerdots reconstruiran lo enderrocat fàcia treballar i donar l'exemple; així ho faré jo—dit lo qual sortí deixant-los a tots suspens.

El consell no fou seguit i prompte en la nació deixà sentir-se la misèria i la fam. Se n'havien anat els útils i sols quedaven els paràsits i els que mai havien treballat poc ni molt. Els rics amb ses riqueses morien de fam, i sols vivien uns dies més, els que tenien el braç fort i el cor cruel. L'anarquia més espantosa regnava com a única llei. Ningu treballava, i si algun n'hi havia, prompte li usurpaven els fruits de ses fatigues el furt o la violència. Lo que abans fou hermosa terra, a ont reien les belles dones, florien vergers i jardins, hi cantava el treball, i les ciutats eren esplendentes, ara semblava un focar immens ple de negres sense fi. Tot lo sà, tot lo bò, tot lo fort sen'era anat amb els esclaus i el seu cant.

Per camps i boscos, muntanyes i viles, portant arreu son esperit de destrucció, trobant en totes parts una aculida fraternal, i secundats amb ferm i encoratjador entusiasme per part de sos germans d'esclavatge que tants segles feia que sofrien el jou ignominios de totes les tirànies, i la tirania de totes les misèries creueren

la nació de banda a banda. Vencent sempre, i com les aigües de torrent que s'emporta bramant tot quant s'oposa a sa marxa i salta per damunt de tots els obstacles, així el torrent de la sublevació per allí ont passava, ho arrasava tot.

A cada comarca, a cada ciutat, a cada vila, la corrent creixia, creixia; i foren al primer dia trenta mil a l'endemà ja eren cents milers, després un mil·lío, dos; després multitud inmensa que sols deixava darrera seu llàgrimes i dol, runes i cendres, quietut de mort, rabia impotenta.

A ont anaven? Mai ho varen dir; sols contestaven: allà! allà! a la terra verge, i després desapareixeren cantant, cantant sempre, fins que la última cohòr travessà les fronteres.

El «César» cridà a son palau als homes més eminents en la guerra, les ciències, les arts, l'oratoria, estadistes i sacerdots i els parlà així:

«Una rebel·lió, ha causat la ruina de la nació. Els guerrers han sigut vençuts, els sacerdots escamits, els monuments enrunats, les lleis trepitjades, la propietat destruïda; tot és mort i desolació, és necessari reconstruir, com? vosaltres direu.

Uns digueren que sols la guerra era el únic camí, altres la ciència, les arts, la propaganda, la diplomàcia, la religió, i sols un fou partidari del treball. Poc mancà perquè no'l matessin; més ell, pié de fe, els parlà sincerament, dient-los: «Com fareu la guerra si vos falten armes, i quí les forgi? Com construïreu sense artífices i sense quí arrenqui el bloc de les entranyes de la terra? Ni les ciències, ni les belles arts, ni els estadistes, ni els sacerdots reconstruiran lo enderrocat fàcia treballar i donar l'exemple; així ho faré jo—dit lo qual sortí deixant-los a tots suspens.

El consell no fou seguit i prompte en la nació deixà sentir-se la misèria i la fam. Se n'havien anat els útils i sols quedaven els paràsits i els que mai havien treballat poc ni molt. Els rics amb ses riqueses morien de fam, i sols vivien uns dies més, els que tenien el braç fort i el cor cruel. L'anarquia més espantosa regnava com a única llei. Ningu treballava, i si algun n'hi havia, prompte li usurpaven els fruits de ses fatigues el furt o la violència. Lo que abans fou hermosa terra, a ont reien les belles dones, florien vergers i jardins, hi cantava el treball, i les ciutats eren esplendentes, ara semblava un focar immens ple de negres sense fi. Tot lo sà, tot lo bò, tot lo fort sen'era anat amb els esclaus i el seu cant.

Per camps i boscos, muntanyes i viles, portant arreu son esperit de destrucció, trobant en totes parts una aculida fraternal, i secundats amb ferm i encoratjador entusiasme per part de sos germans d'esclavatge que tants segles feia que sofrien el jou ignominios de totes les tirànies, i la tirania de totes les misèries creueren

la nació de banda a banda. Vencent sempre, i com les aigües de torrent que s'emporta bramant tot quant s'oposa a sa marxa i salta per damunt de tots els obstacles, així el torrent de la sublevació per allí ont passava, ho arrasava tot.

A cada comarca, a cada ciutat, a cada vila, la corrent creixia, creixia; i foren al primer dia trenta mil a l'endemà ja eren cents milers, després un mil·lío, dos; després multitud inmensa que sols deixava darrera seu llàgrimes i dol, runes i cendres, quietut de mort, rabia impotenta.

A ont anaven? Mai ho varen dir; sols contestaven: allà! allà! a la terra verge, i després desapareixeren cantant, cantant sempre, fins que la última cohòr travessà les fronteres.

El «César» cridà a son palau als homes més eminents en la guerra, les ciències, les arts, l'oratoria, estadistes i sacerdots i els parlà així:

«Una rebel·lió, ha causat la ruina de la nació. Els guerrers han sigut vençuts, els sacerdots escamits, els monuments enrunats, les lleis trepitjades, la propietat destruïda; tot és mort i desolació, és necessari reconstruir, com? vosaltres direu.

Uns digueren que sols la guerra era el únic camí, altres la ciència, les arts, la propaganda, la diplomàcia, la religió, i sols un fou partidari del treball. Poc mancà perquè no'l matessin; més ell, pié de fe, els parlà sincerament, dient-los: «Com fareu la guerra si vos falten armes, i quí les forgi? Com construïreu sense artífices i sense quí arrenqui el bloc de les entranyes de la terra? Ni les ciències, ni les belles arts, ni els estadistes, ni els sacerdots reconstruiran lo enderrocat fàcia treballar i donar l'exemple; així ho faré jo—dit lo qual sortí deixant-los a tots suspens.

El consell no fou seguit i prompte en la nació deixà sentir-se la misèria i la fam. Se n'havien anat els útils i sols quedaven els paràsits i els que mai havien treballat poc ni molt. Els rics amb ses riqueses morien de fam, i sols vivien uns dies més, els que tenien el braç fort i el cor cruel. L'anarquia més espantosa regnava com a única llei. Ningu treballava, i si algun n'hi havia, prompte li usurpaven els fruits de ses fatigues el furt o la violència. Lo que abans fou hermosa terra, a ont reien les belles dones, florien vergers i jardins, hi cantava el treball, i les ciutats eren esplendentes, ara semblava un focar immens ple de negres sense fi. Tot lo sà, tot lo bò, tot lo fort sen'era anat amb els esclaus i el seu cant.

Per camps i boscos, muntanyes i viles, portant arreu son esperit de destrucció, trobant en totes parts una aculida fraternal, i secundats amb ferm i encoratjador entusiasme per part de sos germans d'esclavatge que tants segles feia que sofrien el jou ignominios de totes les tirànies, i la tirania de totes les misèries creueren

la nació de banda a banda. Vencent sempre, i com les aigües de torrent que s'emporta bramant tot quant s'oposa a sa marxa i salta per damunt de tots els obstacles, així el torrent de la sublevació per allí ont passava, ho arrasava tot.

A cada comarca, a cada ciutat, a cada vila, la corrent creixia, creixia; i foren al primer dia trenta mil a l'endemà ja eren cents milers, després un mil·lío, dos; després multitud inmensa que sols deixava darrera seu llàgrimes i dol, runes i cendres, quietut de mort, rabia impotenta.

A ont anaven? Mai ho varen dir; sols contestaven: allà! allà! a la terra verge, i després desapareixeren cantant, cantant sempre, fins que la última cohòr travessà les fronteres.

la nació de banda a banda. Vencent sempre, i com les aigües de torrent que s'emporta bramant tot quant s'oposa a sa marxa i salta per damunt de tots els obstacles, així el torrent de la sublevació per allí ont passava, ho arrasava tot.

A cada comarca, a cada ciutat, a cada vila, la corrent creixia, creixia; i foren al primer dia trenta mil a l'endemà ja eren cents milers, després un mil·lío, dos; després multitud inmensa que sols deixava darrera seu llàgrimes i dol, runes i cendres, quietut de mort, rabia impotenta.

A ont anaven? Mai ho varen dir; sols contestaven: allà! allà! a la terra verge, i després desapareixeren cantant, cantant sempre, fins que la última cohòr travessà les fronteres.

El «César» cridà a son palau als homes més eminents en la guerra, les ciències, les arts, l'oratoria, estadistes i sacerdots i els parlà així:

«Una rebel·lió, ha causat la ruina de la nació. Els guerrers han sigut vençuts, els sacerdots escamits, els monuments enrunats, les lleis trepitjades, la propietat destruïda; tot és mort i desolació, és necessari reconstruir, com? vosaltres direu.

Uns digueren que sols la guerra era el únic camí, altres la ciència, les arts, la propaganda, la diplomàcia, la religió, i sols un fou partidari del treball. Poc mancà perquè no'l matessin; més ell, pié de fe, els parlà sincerament, dient-los: «Com fareu la guerra si vos falten armes, i quí les forgi? Com construïreu sense artífices i sense quí arrenqui el bloc de les entranyes de la terra? Ni les ciències, ni les belles arts, ni els estadistes, ni els sacerdots reconstruiran lo enderrocat fàcia treballar i donar l'exemple; així ho faré jo—dit lo qual sortí deixant-los a tots suspens.

El consell no fou seguit i prompte en la nació deixà sentir-se la misèria i la fam. Se n'havien anat els útils i sols quedaven els paràsits i els que mai havien treballat poc ni molt. Els rics amb ses riqueses morien de fam, i sols vivien uns dies més, els que tenien el braç fort i el cor cruel. L'anarquia més espantosa regnava com a única llei. Ningu treballava, i si algun n'hi havia, prompte li usurpaven els fruits de ses fatigues el furt o la violència. Lo que abans fou hermosa terra, a ont reien les belles dones, florien vergers i jardins, hi cantava el treball, i les ciutats eren esplendentes, ara semblava un focar immens ple de negres sense fi. Tot lo sà, tot lo bò, tot lo fort sen'era anat amb els esclaus i el seu cant.

Per camps i boscos, muntanyes i viles, portant arreu son esperit de destrucció, trobant en totes parts una aculida fraternal, i secundats amb ferm i encoratjador entusiasme per part de sos germans d'esclavatge que tants segles feia que sofrien el jou ignominios de totes les tirànies, i la tirania de totes les misèries creueren

la nació de banda a banda. Vencent sempre, i com les aigües de torrent que s'emporta bramant tot quant s'oposa a sa marxa i salta per damunt de tots els obstacles, així el torrent de la sublevació per allí ont passava, ho arrasava tot.

A cada comarca, a cada ciutat, a cada vila, la corrent creixia, creixia; i foren al primer dia trenta mil a l'endemà ja eren cents milers, després un mil·lío, dos; després multitud inmensa que sols deixava darrera seu llàgrimes i dol, runes i cendres, quietut de mort, rabia impotenta.

A ont anaven? Mai ho varen dir; sols contestaven: allà! allà! a la terra verge, i després desapareixeren cantant, cantant sempre, fins que la última cohòr travessà les fronteres.

El «César» cridà a son palau als homes més eminents en la guerra, les ciències, les arts, l'oratoria, estadistes i sacerdots i els parlà així:

«Una rebel·lió, ha causat la ruina de la nació. Els guerrers han sigut vençuts, els sacerdots escamits, els monuments enrunats, les lleis trepitjades, la propietat destruïda; tot és mort i desolació, és necessari reconstruir, com? vosaltres direu.

Uns digueren que sols la guerra era el únic camí, altres la ciència, les arts, la propaganda, la diplomàcia, la religió, i sols un fou partidari del treball. Poc mancà perquè no'l matessin; més ell, pié de fe, els parlà sincerament, dient-los: «Com fareu la guerra si vos falten armes, i quí les forgi? Com construïreu sense artífices i sense quí arrenqui el bloc de les entranyes de la terra? Ni les ciències, ni les belles arts, ni els estadistes, ni els sacerdots reconstruiran lo enderrocat fàcia treballar i donar l'exemple; així ho faré jo—dit lo qual sortí deixant-los a tots suspens.

El consell no fou seguit i prompte en la nació deixà sentir-se la misèria i la fam. Se n'havien anat els útils i sols quedaven els paràsits i els que mai havien treballat poc ni molt. Els rics amb ses riqueses morien de fam, i sols vivien uns dies més, els que tenien el braç fort i el cor cruel. L'anarquia més espantosa regnava com a única llei. Ningu treballava, i si algun n'hi havia, prompte li usurpaven els fruits de ses fatigues el furt o la violència. Lo que abans fou hermosa terra, a ont reien les belles dones, florien vergers i jardins, hi cantava el treball, i les ciutats eren esplendentes, ara semblava un focar immens ple de negres sense fi. Tot lo sà, tot lo bò, tot lo fort sen'era anat amb els esclaus i el seu cant.

Per camps i boscos, muntanyes i viles, portant arreu son esperit de destrucció, trobant en totes parts una aculida fraternal, i secundats amb ferm i encoratjador entusiasme per part de sos germans d'esclavatge que tants segles feia que sofrien el jou ignominios de totes les tirànies, i la tirania de totes les misèries creueren

la nació de banda a banda. Vencent sempre, i com les aigües de torrent que s'emporta bramant tot quant s'oposa a sa marxa i salta per damunt de tots els obstacles, així el torrent de la sublevació per allí ont passava, ho arrasava tot.

A cada comarca, a cada ciutat, a cada vila, la corrent creixia, creixia; i foren al primer dia trenta mil a l'endemà ja eren cents milers, després un mil·lío, dos; després multitud inmensa que sols deixava darrera seu llàgrimes i dol, runes i cendres, quietut de mort, rabia impotenta.

A ont anaven? Mai ho varen dir; sols contestaven: allà! allà! a la terra verge, i després desapareixeren cantant, cantant sempre, fins que la última cohòr travessà les fronteres.

El «César» cridà a son palau als homes més eminents en la guerra, les ciències, les arts, l'oratoria, estadistes i sacerdots i els parlà així:

«Una rebel·lió, ha causat la ruina de la nació. Els guerrers han sigut vençuts, els sacerdots escamits, els monuments enrunats, les lleis trepitjades, la propietat destruïda; tot és mort i desolació, és necessari reconstruir, com? vosaltres direu.

Uns digueren que sols la guerra era el únic camí, altres la ciència, les arts, la propaganda, la diplomàcia, la religió, i sols un fou partidari del treball. Poc mancà perquè no'l matessin; més ell, pié de fe, els parlà sincerament, dient-los: «Com fareu la guerra si vos falten armes, i quí les forgi? Com construïreu sense artífices i sense quí arrenqui el bloc de les entranyes de la terra? Ni les ciències, ni les belles arts, ni els estadistes, ni els sacerdots reconstruiran lo enderrocat fàcia treballar i donar l'exemple; així ho faré jo—dit lo qual sortí deixant-los a tots suspens.

El consell no fou seguit i prompte en la nació deixà sentir-se la misèria i la fam. Se n'havien anat els útils i sols quedaven els paràsits i els que mai havien treballat poc ni molt. Els rics amb ses riqueses morien de fam, i sols vivien uns dies més, els que tenien el braç fort i el cor cruel. L'anarquia més espantosa regnava com a única llei. Ningu treballava, i si algun n'hi havia, prompte li usurpaven els fruits de ses fatigues el furt o la violència. Lo que abans fou hermosa terra, a ont reien les belles dones, florien vergers i jardins, hi cantava el treball, i les ciutats eren esplendentes, ara semblava un focar immens ple de negres sense fi. Tot lo sà, tot lo bò, tot lo fort sen'era anat amb els esclaus i el seu cant.

Per camps i boscos, muntanyes i viles, portant arreu son esperit de destrucció, trobant en totes parts una aculida fraternal, i secundats amb ferm i encoratjador entusiasme per part de sos germans d'esclavatge que tants segles feia que sofrien el jou ignominios de totes les tirànies, i la tirania de totes les misèries creueren

la nació de banda a banda. Vencent sempre, i com les aigües de torrent que s'emporta bramant tot quant s'oposa a sa marxa i salta per damunt de tots els obstacles, així el torrent de la sublevació per allí ont passava, ho arrasava tot.

A cada comarca, a cada ciutat, a cada vila, la corrent creixia, creixia; i foren al primer dia trenta mil a l'endemà ja eren cents milers, després un mil·lío, dos; després multitud inmensa que sols deixava darrera seu llàgrimes i dol, runes i cendres, quietut de mort, rabia impotenta.

A ont anaven? Mai ho varen dir; sols contestaven: allà! allà! a la terra verge, i després desapareixeren cantant, cantant sempre, fins que la última cohòr travessà les fronteres.

del navegant que implorà la gràcia del destí i en alta mar s'acora perquè no'n veu la fi, i tremol de basarda quan venen temporals observa'l pont de guarda i en soia les senyals.

Al clar de la llanterna sospesa al pal major com una gran llum fulgent en la foscor, fatídics m'amenacen els esperits del mal, que passen i traspassen d'un pal a l'altre pal.

Mes, oh!, navili exaustet, jo crec i espero en tu, en tu qui tens la pauta del navegar segü!

Quan passi la tormenta de pluges i de vents i exali ta ossamenta planívols cruïments,

el navegant que implorà la gràcia del destí i en alta mar s'acora perquè no'n veu la fi, i tremol de basarda quan venen temporals observa'l pont de guarda i en soia les senyals.

Al clar de la llanterna sospesa al pal major com una gran llum fulgent en la foscor, fatídics m'amenacen els esperits del mal, que passen i traspassen d'un pal a l'altre pal.

Mes, oh!, navili exaustet, jo crec i espero en tu, en tu qui tens la pauta del navegar segü!

Quan passi la tormenta de pluges i de vents i exali ta ossamenta planívols cruïments,

el navegant que implorà la gràcia del dest

ENOFOSFORINA SERRA

Tónico - Reconstituent - Remunerant

Torna la robustesa, l'alegria, la vitalitat i totes les forces perdudes ja sigui per un excés de treball mental o bé per altres causes.
A. Serra, Pelai, 9

Magatzems
BARCELONA: Call, números 13 i 15
MANRESA: Born i Sant Domingo

JORBA

Articles per a

Viage i Banys

Guardapols - Maletes - Sacs de mà - Mundus - Trajos - Barnussos - Llançols - Savons - Perfumeria - etc.

MOSQUITERS

Existencie en totes classes i tamany, llisos en tots colors, copritxosos dibuixos en llistats de gran fantasia

Forma quadrada, tamany corrent... Pies. 3'50
" Pabellón " " " " " 6'00

PREU FIXO

Tots els dies se regalen globus als nens

CLINICA ARBÓ DENTAL

Fundada en 1900

Consulta 8 matí a 8 nit

Festius de 9 a 12

DENTISTA DE 1.ª CATEGORIA o sigui dels que paguen mes contribució de Barcelona. Així ho ha reconegut l'Il·lustre Sindicatura del Gremi.

DENTADURES - PONTES EN OR - DENTS CARAGOL - ORIFICACIONS - CORONES OR - ETC.

Demani's nota de preus, que s'entregarà de franc, doncs es l'UNICA clinica que té tarifa fixa.

10 - PELAI - 10

El A. B. C. Hospital, 121
Màquines per a cosir, garantides
Des de 30 pessetes
Accessoris i reparacions

MÀQUINES PER A CUSIR
Frister & Rossmann
Venda al de all a preus de fabrica.
Bicicletes pinyó lliscant 2 francs, Pies. 170.
AGENT LL. OURA, carrer Universitat, 5, prop Diputació

Gramofons i discs
COMPA, CANVI I LLOGUER
New-Phone - Ample, 35, Barcelona.

DINER en 2.ª hipoteca, ude ruit, parts indivises, i sobre genres, pianos, carneges i tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors desde 1/3 per 100 anual, en lletres, propietaris industrials i comerciants desde 1/2 per 100 al mes.

Lampisteria de M. ALBIOL
Lloguer de lampes, gas i electricitat
Vendes a plaços i al comptat - Instal·lacions, reparacions
FONET, 42

DOLOR

reumàtic, inflamatori o nerviós. Se cura amb el tant acreditat

Duval

que amb tan feliç èxit ven la **Farmacia Martinez**, carrer Robador (cantonada alt de San Rafael). Envia a provincies.

LA FAMA
Sisteria de M. Villanueva
Totes a mida, de 40 a 100 ptes.
Totes les, de 25 a 40
Totes de col·lecció, de 12 a 35
Porta de l'Angel, 6

MARIN - OPTIC

Grat assortit en gams i lentes de cristall de roca de primera classe, a 6 pessetes. Lentes d'aigua cristall insuperable. Preus reduïts. Se serveixen amb exactitud i rapidesa els encàrrecs dels senyors metges i oculistes. — Se garantixen els objectes.
ARCS, 3 (JUNT A LA PLASSA NOVA)

FORA PÈL MOIXI

El **POLVOS COSMÉTICS DE FRANC** treuen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del cos, mata ses arrels i no torna a sortir. No irrita i cura. Aquest depilatori es utilitza a les senyores que magina pèl moixi (vellut) a la cara i braços, però que així paguen destrucció. 950 ptes. — Si varia certifica per cor. 950 ptes. en LLIBRANS de GROS UN POT, 250 ptes. rou si per endavant se reben 950 ptes. Mura o segells de correu.

Farmacia Borrell
CONTE DE L'ASSALT (CABER NOU, NÚMERO 52 - BARCELONA)

David Ferrer & Companyia - (S. en C.)

CALOR	Moderns radiadors de vapor per gas.
FRED...	Màquines frigorífiques y pera fer glas
FOC....	Bombes y material pera bombers.
AIGUA	Instal·lacions pera aixecarne.

Passeig de Gracia, núm. 94 - Barcelona.

GRANOLINA

DR. E. GINOULHIAC DE MILANO

ACEITE DE RICINO GRANULADO

Purgante universal

Nadie hasta hoy ha podido convertir el aceite de ricino en granulado, y sin embargo el Dr. E. Ginoulhiac, de Milano, lo ha conseguido, preparándolo científicamente puro, sorprendiendo a los señores médicos que lo recetan con satisfacción.
La Granolina está preparada a los gustos siguientes: Menta, Cacao, Anís, Vainilla y Alkermes.
Agente exclusivo: G. Alberto Pizzo. — Claris, 56.
De venta en Barcelona: Segalá, Rambla de las Flores, 4; Viuda Alsin, Plaza del Crédito, 4; Farmacia de la Cruz, Escudellers, 75; Antonio Serra, Pelai, 9; Vicente Ferrer, Princesa, 1; Dr. Andreu, Farmacia Internacional, Rambla Centro, 17; J. Viladot, J. Uriach y Vidal y Ribas, Cebrian i Comp., Portaferrissa, 18.

Agencia Mundial LA RESERVA

Consultori privat dedicat especialment a assumptes, informacions, i encàrrecs secrets-particulars, vigilància privada per experts **DETECTIVES** d'ambos sexes, Cicerons, Casaments, Pesquises, Investigacions.

SECCIÓ JURÍDICA - ADMINISTRATIVA - COMERCIAL
Encarregat: del cobrament de crèdits, repartiment de mostres, impressos, circulars, Escritura de sobres, Gestió de compra-venta de finques i establiments. Recomunicació de habilitacions, cases de despeses i particulars. Comissions i representacions.

Agents en los principales ciuats
Oficines: 57 - Fernando - 57, entressol. — Barcelona

HERNIATS

PATENTS NÚMEROS 10.664, 10.667, 14.532 i 17.632
Per què, encara avui, en el segle XX, que es un segle de progrés i de curació radical, marren tants herniats? Perquè usen bragues i vendajes antiquats i arcaïques; per encallaments, estrangulacions o per complicacions; i també molts i molts moren de l'operació o de la seva conseqüència. Molts d'ells mueren estrangulats i en mig de terribles i insuportables sufiments el Cardenal Spínola (Arquebisbe de Sevilla), ésser mort quan no preocupen de sa malaltia, de la qualitat ni procedència dels medis de combatir-la; i va viure tranquil, sense recórrer mai més que hernia hagués sigut, el Cardenal Benavides (Arquebisbe de Saragosa), perquè, com tantes altres il·lustrats varans, acudí a aquesta casa, la que compra per milers d'èrs, i per condaçable acur en tots els casos, patentats per inimitables certificats de curació, la **Clinica en pie i unanimitat** ha reconegut, i proclama oficialment, que EL PROTOTIP I EL TRACTAMENT NO OPERATORI (sense talla de bisturi), constitueix lo més útil i perconacional i també lo més humanitari — fins el dia conegut per a la curació radical de les hernies. Els herniats (trencats) d'ambos sexes i quins sofreixen afeccions en la regió abdominal, obindria al·livi immediat i prompta curació, dignifícase personalment o per escrit al despaig del especialista D. Pere Ramon, Carme 38, 1.ª primer, BARCELONA. Opísculo de franco.

Bodes i Bateigs

Capes i bosses per a dolços. Preus molt econòmics. **FABRICA I DESPATX** carrer de Sant Pau, 38

CICLOS SANROMÀ
BALMES 43 - BARCELONA

Els **vòmits, coragre, ardors, inapetencies pesadeses, bilis y dolors de l'estómac, cintura y esquena, etcètera**, desapareixen al següent dia de usar el

ESTOMAGO ARTIFICIAL

De venda a totes les farmacies y Drogueries

Desapareixen en tres dies les **dispepsies, gastralgies y catarras gástrics**, com ho certifiquen milers de curats. Refuseu com a falsificades les caixes que no portin la firma dels únics concessionaris per Espanya, **J. Uriach y C. - Barcelona**

Gran Empresa Funeraria

Societat Anónima

40 Sucursals amb telèfon a Barcelona y pobles agregats

Enterros desde el més sumptuós al més modest; d'aquests desde 25 ptes.

Central: Rambla Catalunya, 29 - Teléfono 397

Tallers, fábrica y oóixeres: CAMPO SAGRADO, 24 - Teléfono 2.691

Estufa de desinfecció, portàtil a domicili, única a Barcelona